

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2015. до 2019. године

*** ОПШТИНА АЛЕКСАНДРОВАЦ ***

УВОД

Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2015. до 2019. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2019. године.

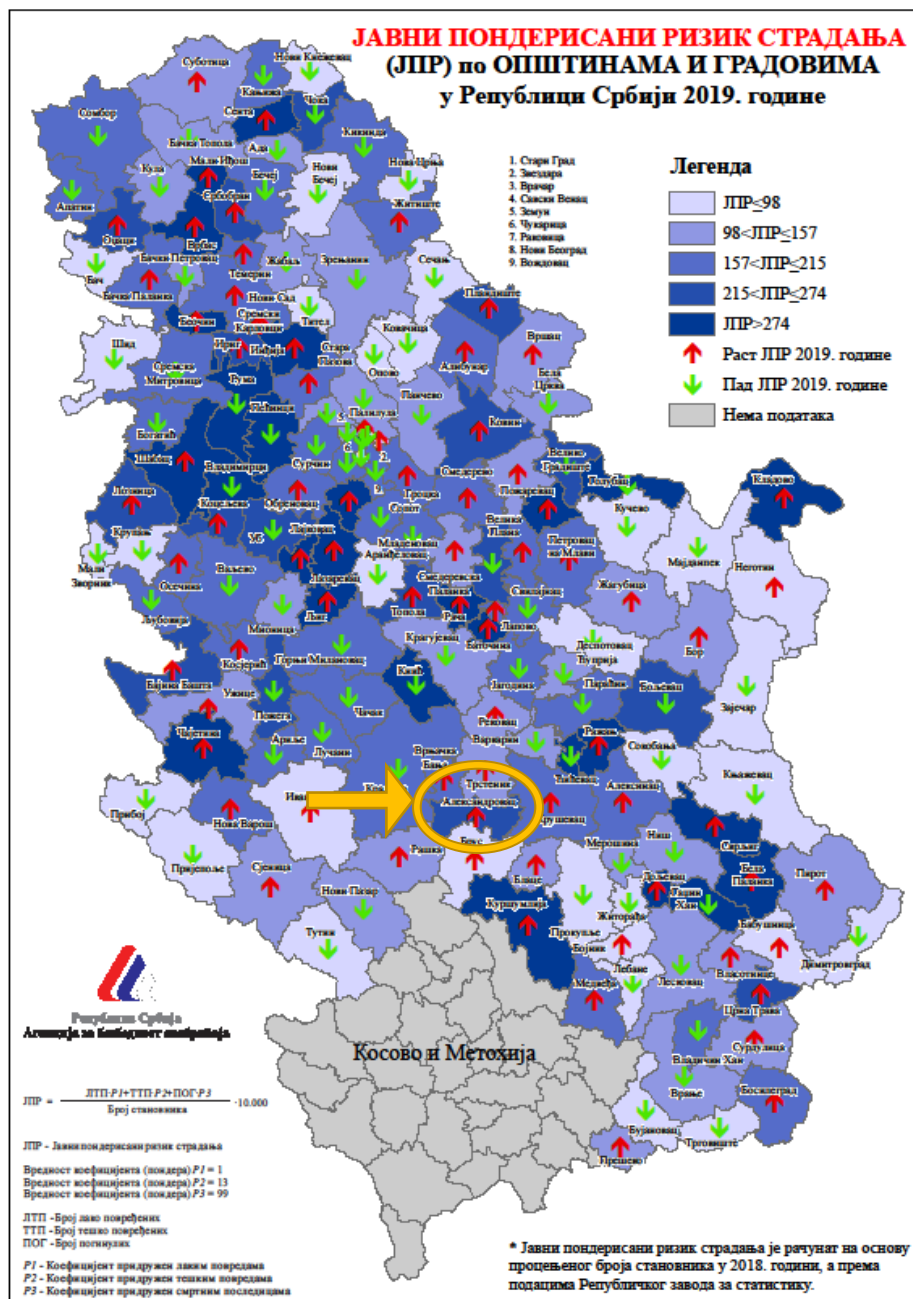
Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Александровац. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2015-2019. година) када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Александровац. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију општине Александровац.

Осим горе поменутих анализа, Извештај садржи и податке о тренутном стању безбедности саобраћаја на територији општине Александровац, у односу на циљеве дефинисане Националном стратегијом безбедности саобраћаја (за период 2015-2020. година).

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требало да буду смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

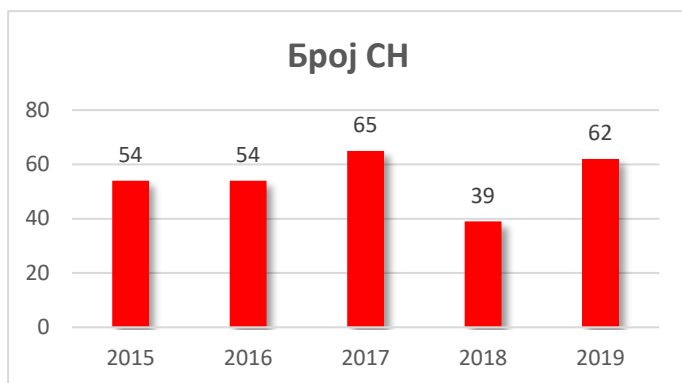
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама можете се користити и јавно доступном апликацијом „**БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analyze-i-istravanje/baza-podataka> или директно преко линка <http://195.222.99.60/ibbsPublic/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2019. ГОДИНЕ

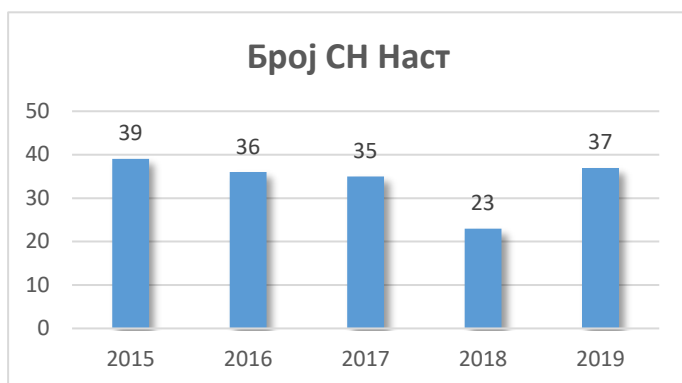

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2019. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2019. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Александровац припада класи **високе вредности ризика**, при чему је у 2019. години дошло до **повећања** јавног пондерисаног ризика у односу на 2018. годину.

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

- **Укупан број регистрованих саобраћајних незгода, у периоду 2015-2019. године, је: 274.**

- **Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима, у периоду 2015-2019. године, је: 170.**

- **Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: 11.**

- **Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: 237.**

3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА **СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА**

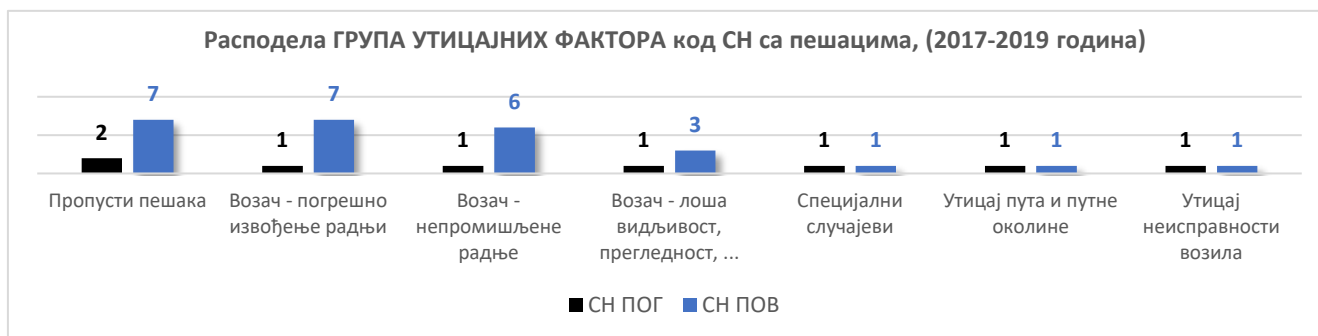
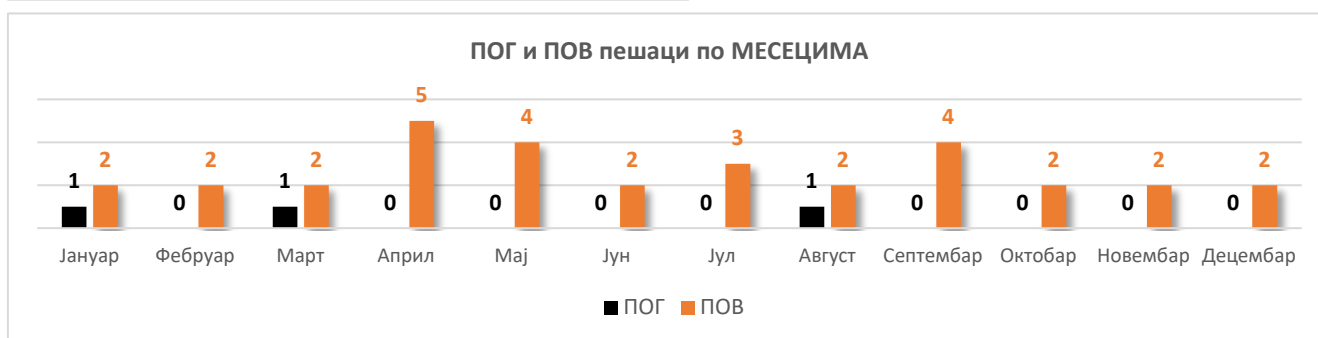
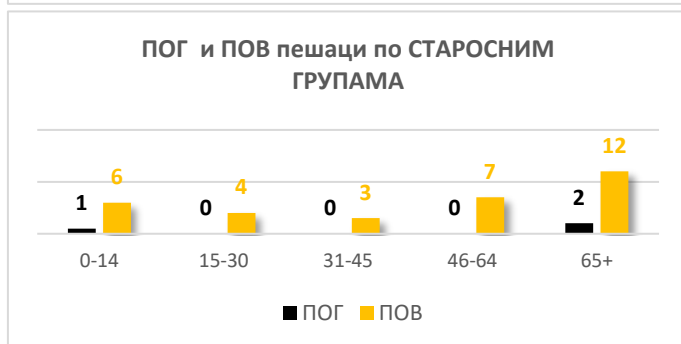

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 65+ година**.

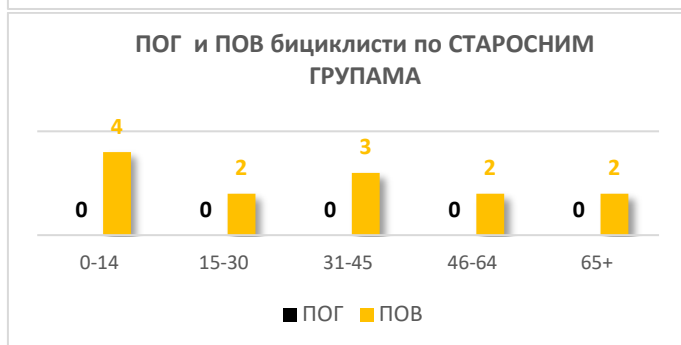
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

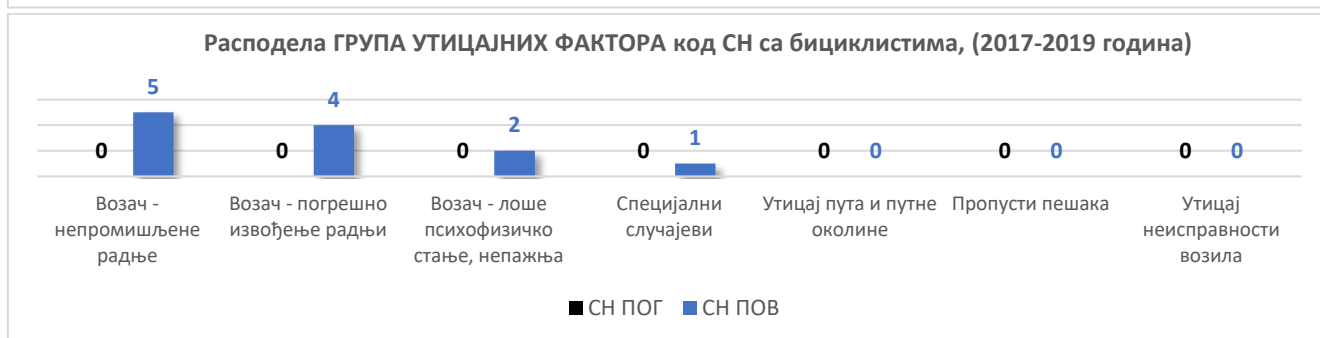
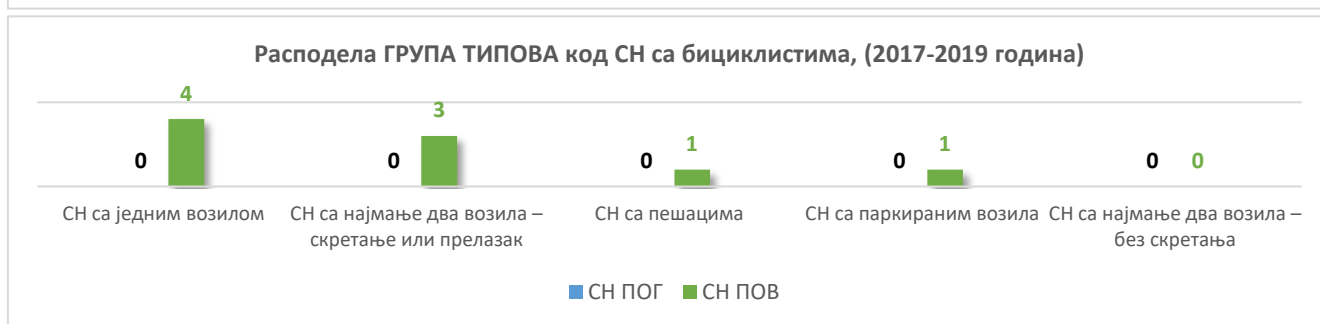
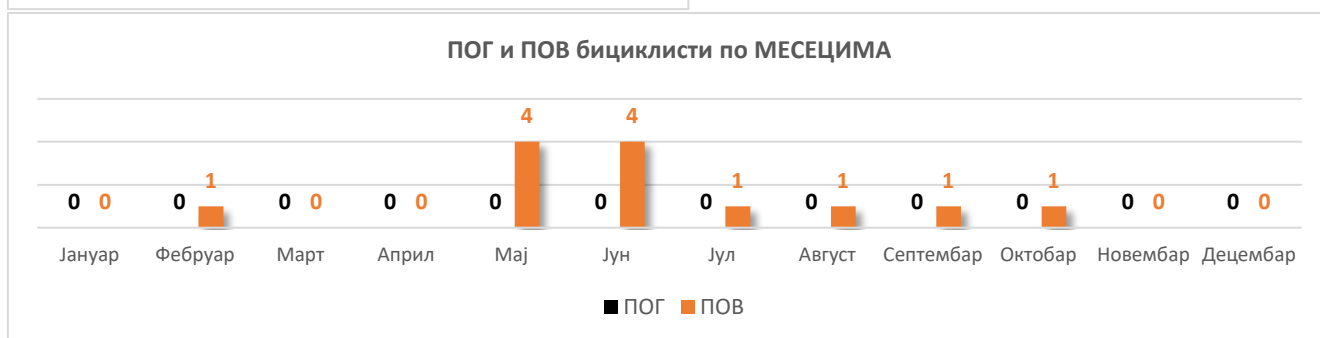
- Број погинулих пешака је 3, што чини 27% погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је 32, што чини 14% повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 14% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **65+ година**.
- Пешаци највише страдају у **априлу**.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим пешацима је **Пропусти пешака**.

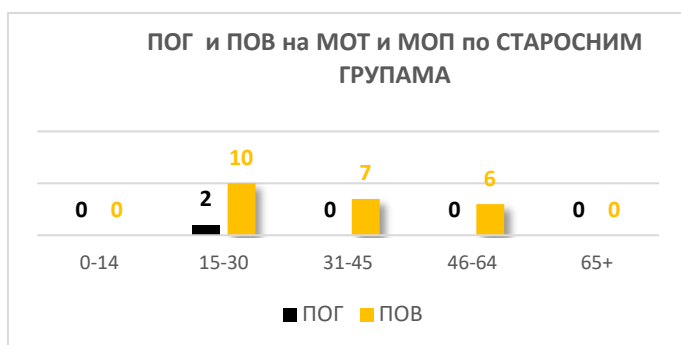
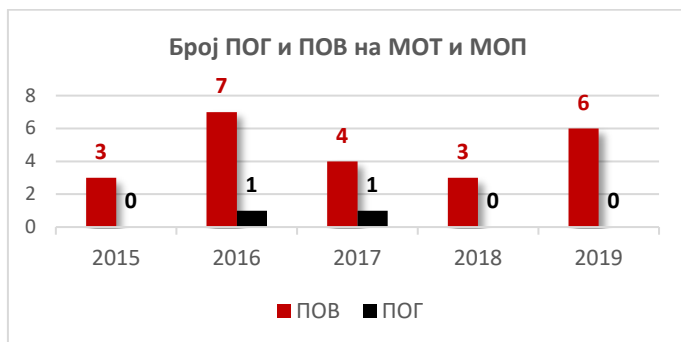
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

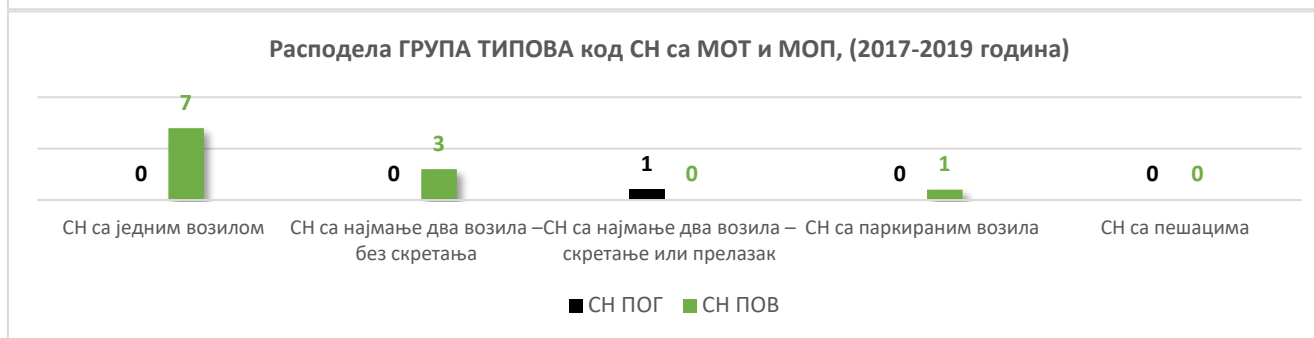
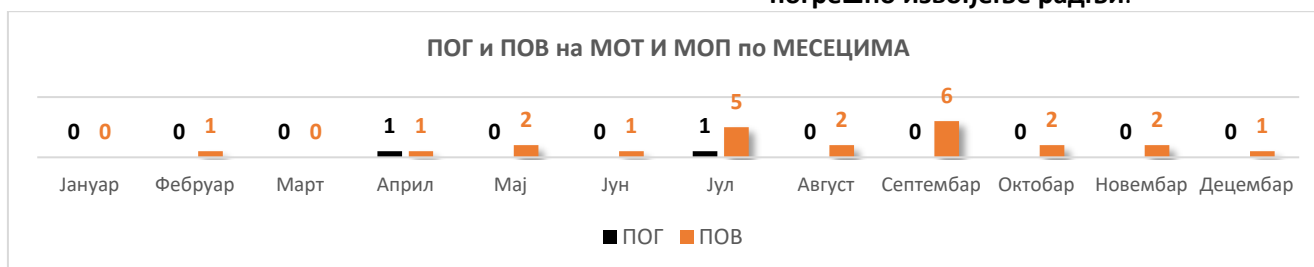
- Није било погинулих бициклиста у СН (у Србији чине 10% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је 13, што чини 5% повређених лица у СН (у Србији чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости **0-14 година**.
- Бициклисти највише страдају у **мају и јуну**.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са учешћем **бициклиста** најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим бициклистима је **Возач - непромишљене радње**.

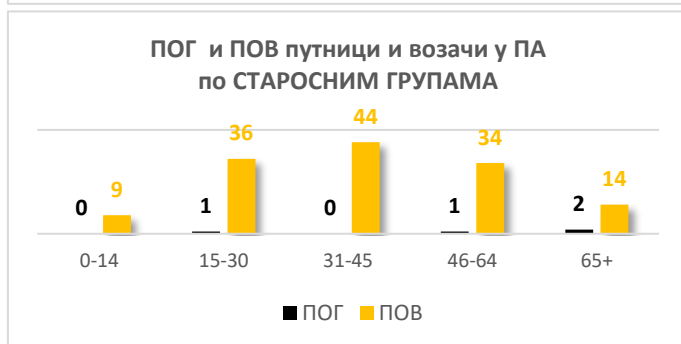
6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

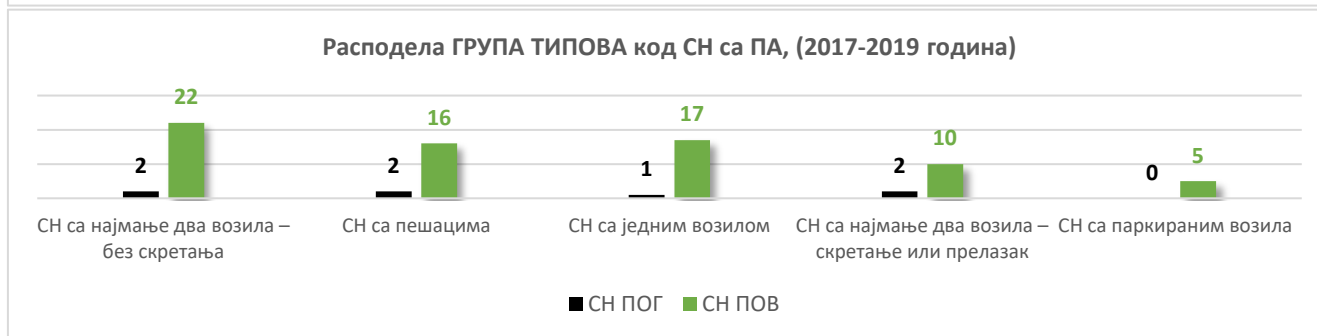
- Број погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима је 2, што чини 18% погинулих лица у СН (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника на мотоциклима и мопедима је 23, што чини 10% повређених лица у СН (у Србији чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на **МОТ и МОП** је међу лицима старости **15-30 година**.
- Лица на **МОТ и МОП** највише страдају у **јулу и септембру**.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са **МОТ и МОП** најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим лицима на МОТ и МОП је **Возач - непромишљене радње и Возач - погрешно извођење радњи**.

7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

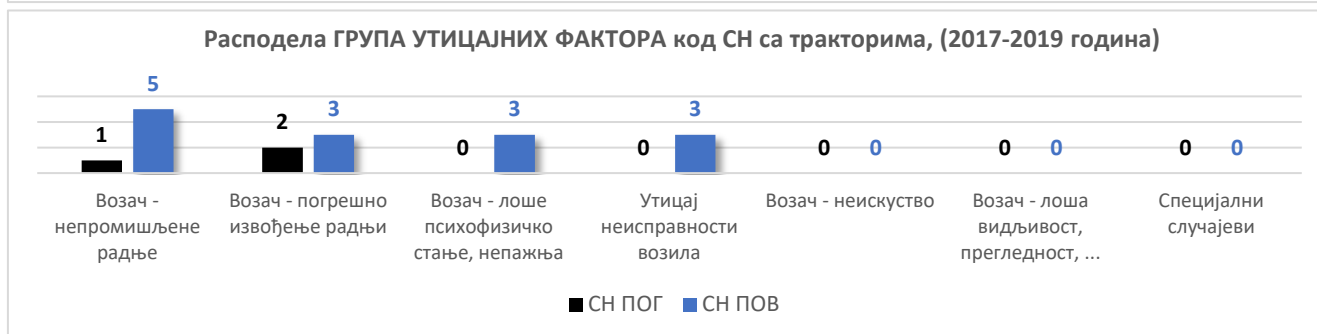
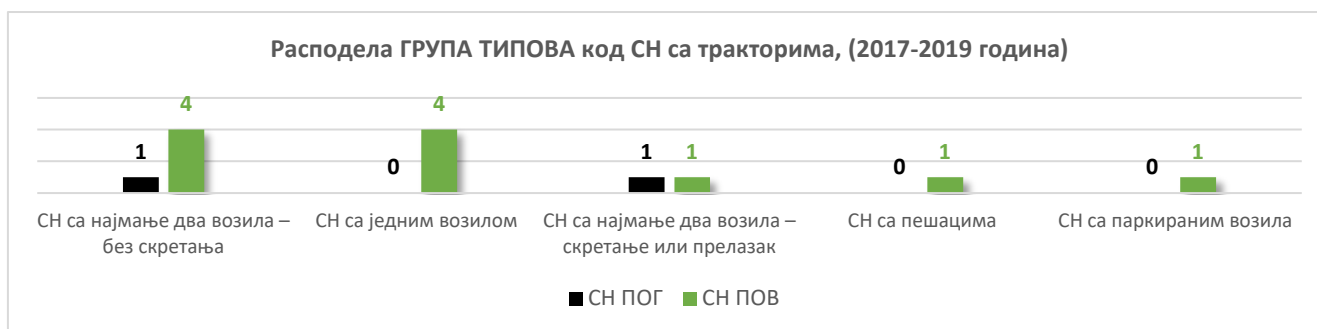
- Број погинулих возача и путника у ПА је 4, што чини 36% погинулих лица у СН (у Србији чине 46% погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника у ПА је 137, што чини 58% повређених лица у СН (у Србији чине 61% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 31-45 година.
- Возачи и путници у ПА највише страдају у октобру.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим возачима и путницима у ПА је **Возач - непромишљене радње**.

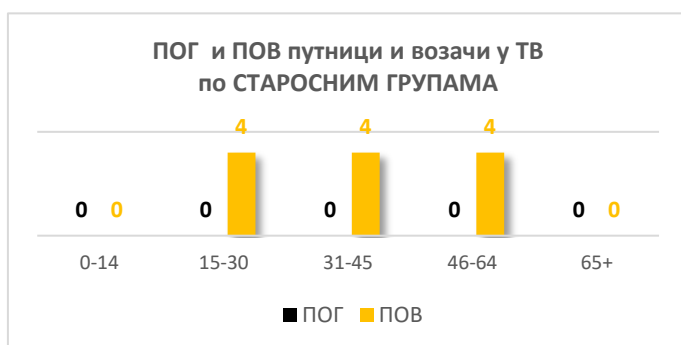
8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

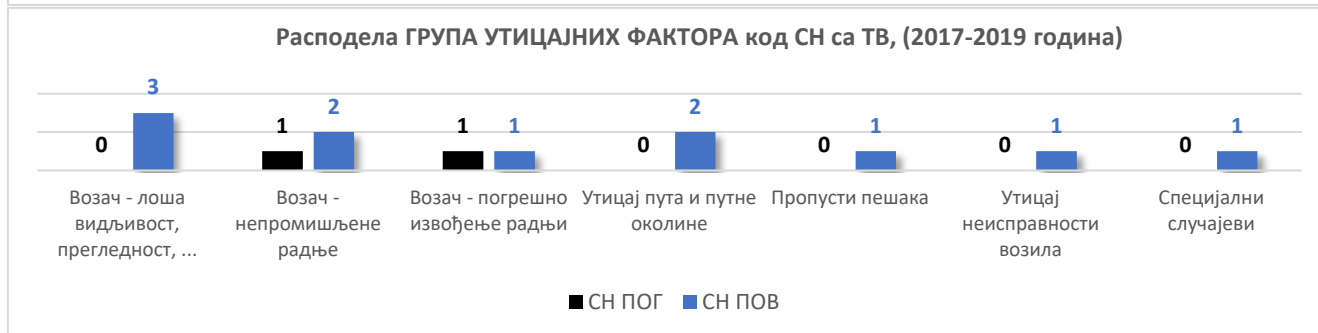
- Број погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора је 3, што чини 27% погинулих лица у СН (у Србији чине 5% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са тракторима је 29, што чини 12% повређених лица у СН (у Србији чине 1% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **46-64 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **септембру**.
- У периоду од 2017. до 2019.године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Возач - непромишљене радње**.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

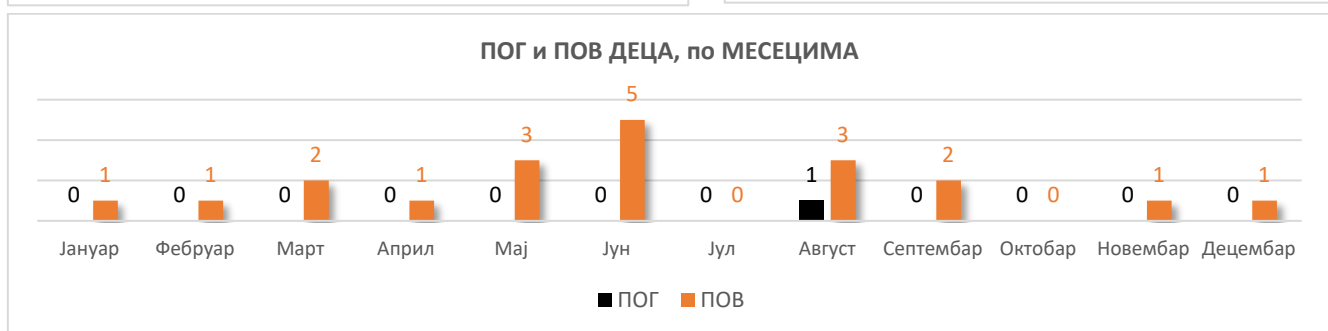
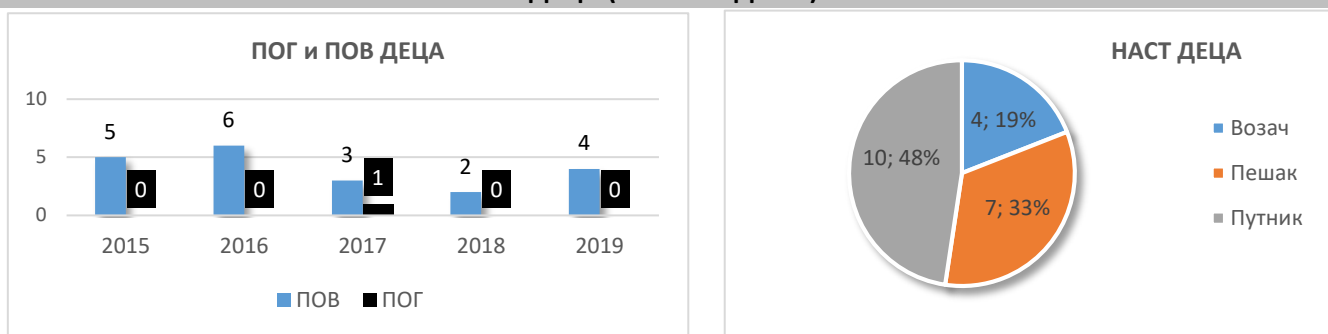

- Број погинулих лица у СН са учешћем теретних возила је 2, што чини 18% погинулих лица у СН (у Србији чине 8% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са теретним возилима је 26, што чини 11% повређених лица у СН (у Србији чине 4% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника у ТВ је међу лицима старости 15-30, 31-45 и 46-64 година.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у јануару.
- У периоду од 2017. до 2019.године код СН са ТВ најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак и СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група утицајних фактора настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је Возач - лоша видљивост, прегледност и Возач - непромишљене радње.

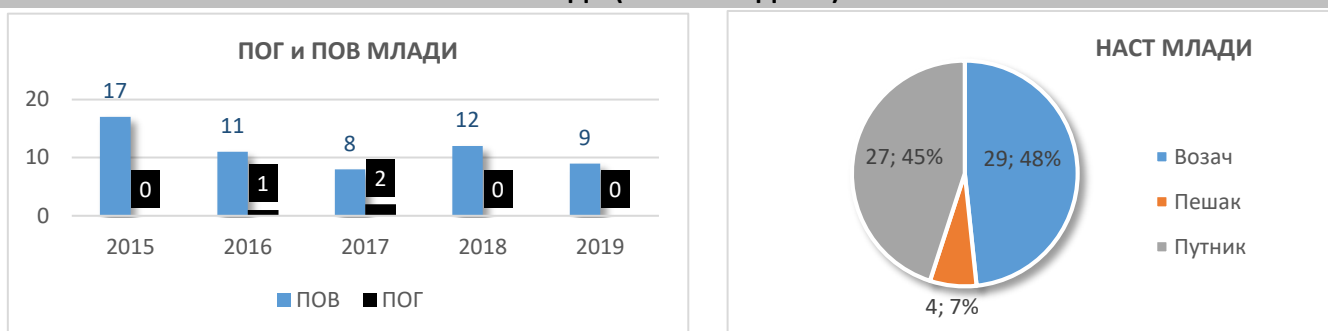
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

- У посматраном периоду број повређене деце је 20, док је 1 дете погинуло.
- Деца путници чине 48%, деца пешаци 33%, а деца возачи 19% од укупног броја настрадале деце.
- Деца највише страдају у јуну.

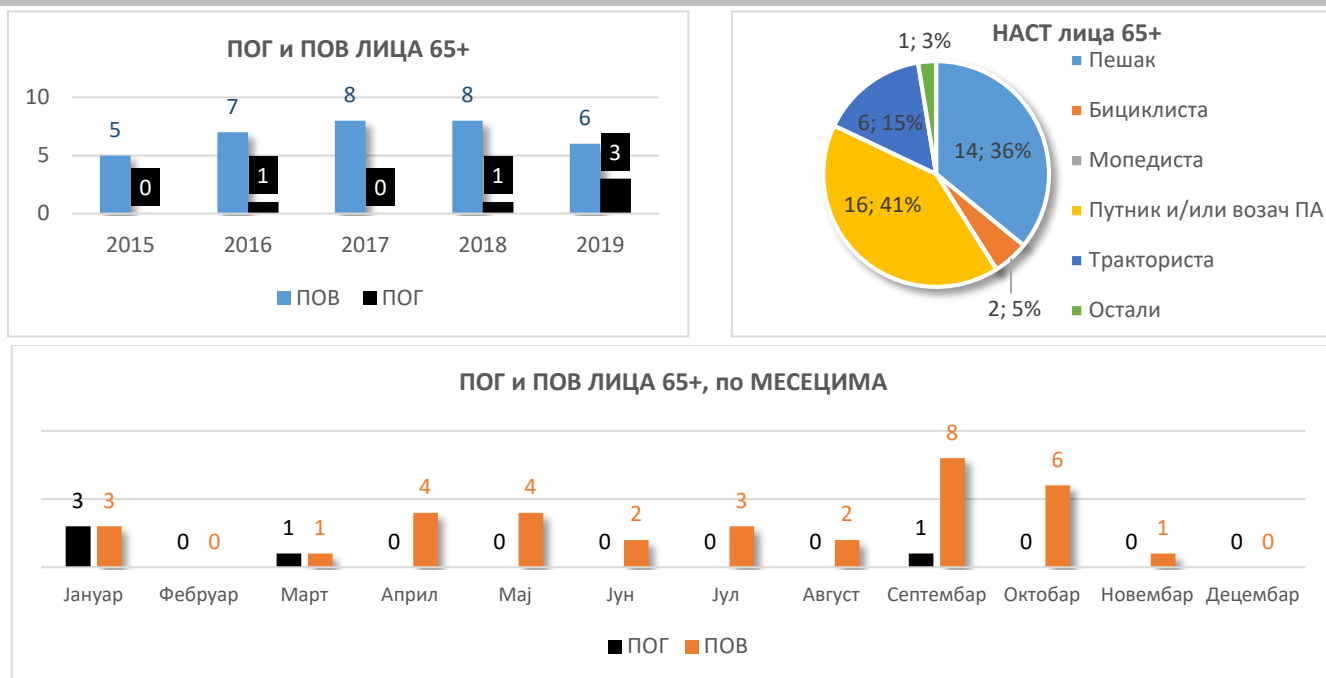
МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- Укупан број погинулих младих лица је 3, што чини 27% укупно погинулих лица (у Србији чине 19% погинулих лица), број повређених младих је 57, што чини 24% укупно повређених лица (у Србији чине 31% повређених лица).

- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача** (48%).
- Млади највише страдају у **јулу**.

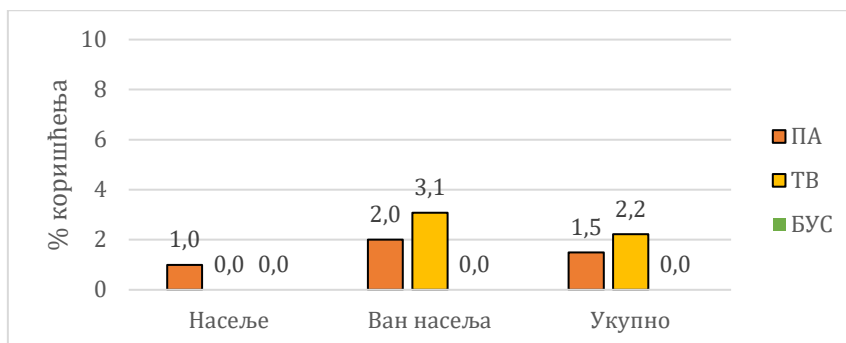
ЛИЦА СТАРОСТИ 65+

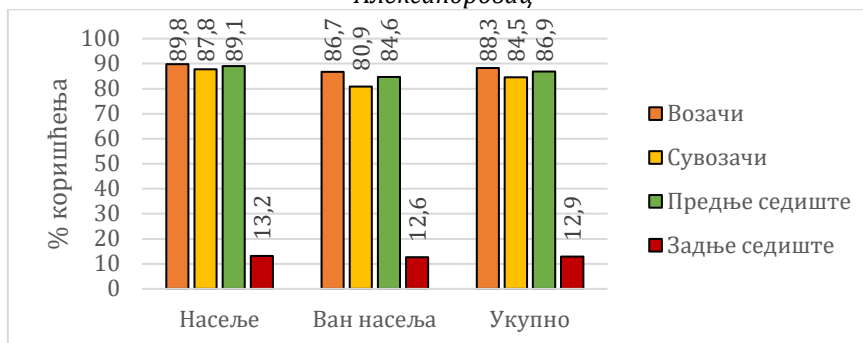
- Укупан број **погинулих старих лица је 5**, што чини **45%** укупно погинулих лица (у Србији чине 28% погинулих лица), број **повређених старих лица је 34**, што чини **14%** укупно повређених лица (у Србији чине 11% повређених лица).
- Стара лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА** (41%).
- Стари највише страдају у **септембру**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2019. ГОДИНУ ЗА ОПШТИНУ АЛЕСАНДРОВАЦ

Истраживањем индикатора безбедности саобраћаја у општини Александровац, показало је да у насељу мобилни телефон користе возачи путничких аутомобила (1%). На саобраћајницама ван насеља 2% возача путничких аутомобила и 3,1% возача теретних возила користи мобилни телефон, Дијаграм бр. 11.1.

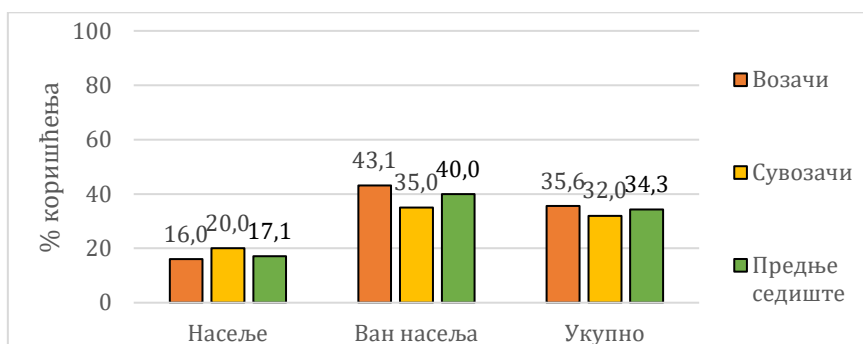

Дијаграм бр. 11.1. Употреба појаса у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5т у општини Александровац

Дијаграм бр. 11.2. Употреба појаса у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5т у општини Александровац

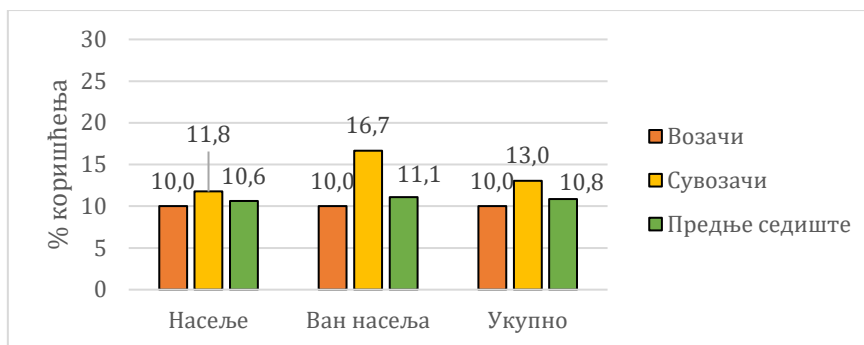
Индикатор коришћења сигурносног појаса у општини Александровац има веће вредности на саобраћајницама у насељу. У насељу 89,9% возача путничких аутомобила и 87,8% возача сувозача користи сигурносни појас. На саобраћајницама ван насеља, возачи чешће користе појас (86,7%) у односу на сувозаче (80,9%). На задњем седишту у путничким аутомобилима употреба сигурносног појаса износи просечно 12,9% на обе категорије саобраћајница, Дијаграм бр. 11.2.

Дијаграм бр. 11.3. Употреба појаса у возилима преко 3,5т у општини Александровац

Возачи и сувозачи у теретним возилима чешће користе појаса на саобраћајницама ван насеља, где 40% возача и сувозача користи сигурносни појас. У насељу употреба појаса износи просечно 17,1% за возаче и сувозаче, Дијаграм бр. 11.3.

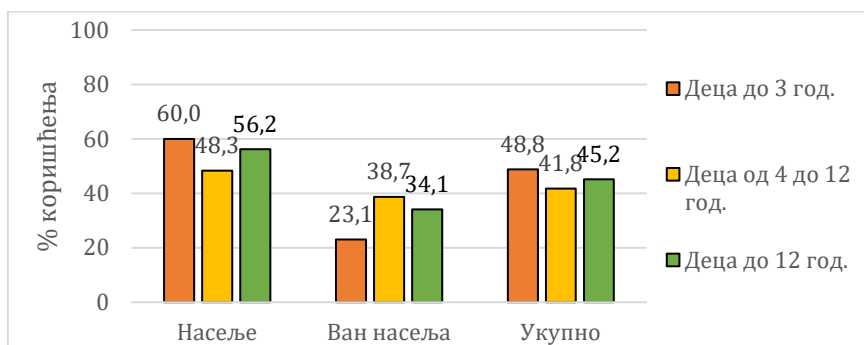
У аутобусима, употреба сигурносног појаса на предњем седишту у насељу износи 10,6%, а ван насеља 11,1%. Не значајне разлике у вредности индикатора код возача и сувозача, Дијаграм бр. 11.4.

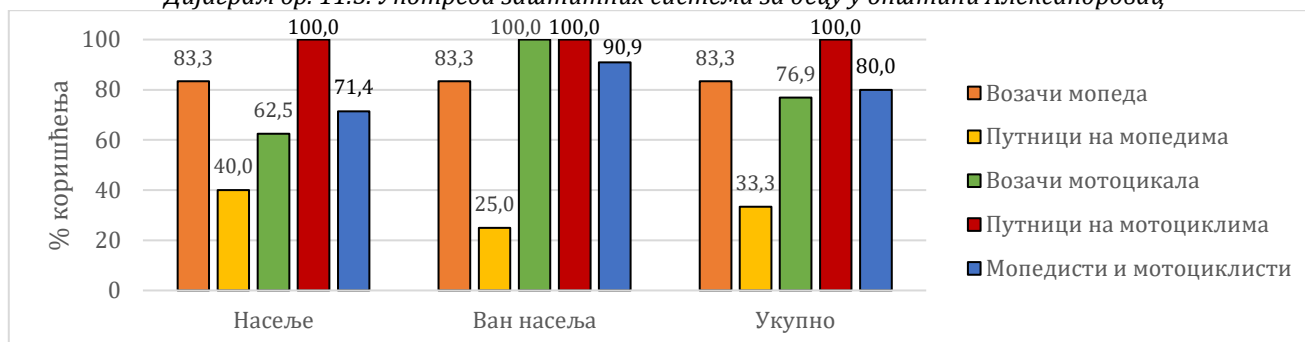
Дијаграм бр. 11.4. Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Александровац

Употреба заштитних система за децу у општини Александровац већа је на саобраћајницама у насељу, где 60% деце део 3 године и 48,3% деце до 4 до 12 година користи заштитне системе. Ван насеља, употреба заштитних система код деце до 3 године износи 23,1%, а код деце од 4 до 12 година износи 38,7%, Дијаграм бр. 11.5.

Евидентирани возачи и путници на мотоциклима, на саобраћајницама ван насеља су користили заштитну кацигу. У насељу, 62,5% мотоциклиста и 100% путника на мотоциклима користи заштитну кацигу. Коришћење кациге мопедиста и путника на мопедима не разликује се значајно у насељу и ван насеља и износи 83,3% код мопедиста и 33,3% путника на мопедима, Дијаграм бр. 11.6.

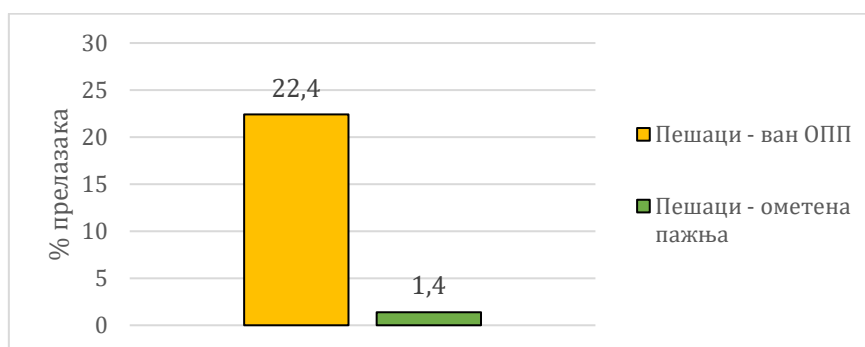

Дијаграм бр. 11.5. Употреба заштитних система за децу у општини Александровац

Дијаграм бр. 11.6. Употреба заштитних кацига у општини Александровац

Истраживања понашања пешака на подручју локалне заједнице Александровац показала су да 22,4% пешака прелази улицу ван обележеног пешачког прелаза, а 1,4% пешака има ометену пажњу приликом преласка улице услед коришћења телекомуникационих уређаја, Дијаграм бр. 11.7.

Дијаграм бр. 11.7. Понашање пешака у општини Александровац

Ове и остале карте индикатора безбедности саобраћаја по општинама и полицијским управама у РС можете преузети са сајта Агенције за безбедност саобраћаја (<http://www.abs.gov.rs/analize-i-istrzivanja/statistika-i-analize/karte-pokazatelja/indikator>).

Основни циљеви безбедности саобраћаја општине Александровац у складу са националном Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, за период од 2015. до 2020. године

		ПОГ	ТПП	ПОГ ДЕЦА	ТПП ДЕЦА
РЕПЕРНО СТАЊЕ	2011. год.	3	14	0	1
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	2019. год.	4	12	0	0
ЦИЉ	2020. год.	max 1	max 7	0	0

Најважније чињенице о стању безбедности саобраћаја на територији општине
Александровац, у периоду од 2015. до 2019. године

- Догодило се укупно 274 саобраћајних незгода, од којих је 170 саобраћајних незгода са настрадалим лицима.
- У саобраћајним незгодама погинуло је 11 лица, док је теже и лакше повређено 237 лица.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- Број погинулих пешака у СН је 3, што чини 27% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Није било погинулих бициклиста у СН.
- Погинуло је 2 возача и путника на мотоциклима и мопедима, што чини 18% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Погинуло је 4 возача и путника у ПА, што чини 36% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Број погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора је 3, што чини 27% од укупног броја погинулих лица.
- Број погинулих лица у СН са учешћем теретних возила је 2, што чини 18% од укупног броја погинулих лица.
- У посматраном периоду број повређене деце је 20, док је 1 дете погинуло. Деца су највише страдала у својству путника (48%).
- У саобраћајним незгодама погинуло је 3 младих. Млади чине 27% од укупног броја погинулих лица у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (48%).
- Укупан број погинулих старијих лица је 5, што чини 45% од укупног броја погинулих лица. Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству путника и/или возача ПА (41%).
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са једним возилом“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у септембру.

Најзначајнији носиоци активности у безбедности саобраћаја у локалној самоуправи

- **Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на локалном нивоу** (Савет, Комисија, и сл.). Координира пословима осталих субјеката у овој области и управља безбедношћу саобраћаја на територији локалне самоуправе.
- **Образовно-васпитне установе** (предшколске установе, основне и средње школе). Представљају један од најзначајнијих субјеката који доприноси унапређењу знања, ставова, вештина и понашања учесника у саобраћају.
- **Саобраћајна полиција**. Има значајну функцију у безбедности саобраћаја, пре свега као орган који врши непосредан надзор и принуду према учесницима у саобраћају, и који евидентира податке о саобраћајним незгодама.
- **Управљач пута на локалном нивоу**. Одговоран за безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путевима којима управља.
- **Орган надлежан за послове саобраћаја на локалном нивоу**. Надлежан за техничко регулисање саобраћаја.
- **Здравствене установе**. Учествују у сталном праћењу здравственог стања возача, врше збрињавање и лечење повређених у саобраћајним незгодама.
- **Медији**. Имају важну улогу у промени свести и понашања учесника у саобраћају и у креирању јавног мњења.
- **Ауто школе**. Одговорне за квалитетну обуку нових возача за безбедно и правилно учешће у саобраћају,
- **Технички прегледи возила**. Одговорни за квалитет контроле техничке исправности возила.
- **и др.**